

ЛЕОНИД ЛЕНЧ В ИНТИМНА ОБСТАНОВКА

Превод от руски: София Бранц, 1980

chitanka.info

Стенографката Зашчепкина, вдовица, майка на дангалака Гари Зашчепкин, червенобузест здравеняк без определено занимание, се обади на сестра си Ана Илинична Припасова и проплака в слушалката:

— Аничка, скъпа, много, много ти се моля... кажи на твоя Льова да повика Гарик и да поговори с него...

— Боже господи, Соня, какво има?!

— Още няма нищо, но може да стане всеки момент... Той (на това място риданията в слушалката се усилиха, последвани от конвулсивно хлипане и накрая от мощно изсекване), той ме игнорира абсолютно!... Не може да влезе да следва: нали не е медалист... Не работи никъде... Някакви подозрителни познанства. Някакви случайни пари... Често се прибира посред нощ пиян! А като му се скарам, ми вика: „Маман, затваряй си плювалника!“.

Ана Илинична се изсмя съвсем неделикатно:

— Ама че свинче! Да му дръпнеш ухото!

— Аничка, скъпа, че ти кога го вижда за последен път?

— Гарка ли? Чакай! Ако си спомняш, когато бяхме с Льова на рождения ти ден. Той изпи тогава една чашка ликьор и го хвана, взе да прави разни фокуси с чинии, сума нещо изпотроши...

— Ама, Аня, това беше преди четири години! Сега Гарик е цял мъжага, по-висок е от твоя Льова. И такива фокуси прави, че всяка сутрин треска ме тресе, като отварям вестника. Да не би да прочета някой страшен фейлетон. Че на всичкото отгоре такъв хубавец, очите да ти останат. Момичетата просто мира не му дават... Помоли Льова!... Нека го повика да му говори по-строго, да го сплаши... Мене абсолютно ме игнорира, абсолютно!

И слушалката отново захлипа и заподсмърча.

Тогава Ана Илинична твърдо заяви:

— Не плачи, Соня! Още днес, щом се върне Льова от работа, веднага ще го накарам да направи всичко необходимо. Разбирам те, това е наш роднински дълг!

Лев Матвеевич Припасов, служител в специализирано профсъюзно списание с дълго и скучно име като тежкотоварен влак, изслуша възбудения разказ на жена си за опасността, надвиснала над покварената глава на племенника му, навъси се и изрече с присъщото си дълбокомислие:

— Имаш право, Ана! Наш роднински дълг е... още повече че ако това свинче, както казваш, го изтипосат в печата, то може по някакъв начин да се отрази и върху мен. Моят морален облик е безупречен и, разбира се, ще бъде твърде неприятно, ако се започнат разни подмятания.

— Ще се обадя на Соня да изпрати Гарик у нас! — тръгна към телефона Ана Илинична.

— Недей! — възпря жена си Припасов. — Не бива да правим у дома тази среща. Ще излезе, че висшите роднински инстанции призовават това свинче. Намирисва на администриране! Нетактично е, неделикатно!

— Тогава ти отиди у Соня!

Припасов сви устни, позамисли се и каза все така дълбокомислено:

— И това не е много удобно. Някак лъже-демократично!... Би трябвало да се видим на неутрално място. Ще се обадя лично на Гарик и ще го покана на ресторант!

Ана Илинична плесна с ръце.

— На ресторант! Ти луд ли си! Момчето и без това почти всяка нощ се прибира пияно!

— Ама той ще бъде с мен! И моля те, Ана, да не ми противоречиш, зная какво говоря!

Припасов се смяташе за свободомислещ, философски подкован, напредничав човек и винаги побеждаваше в спор, понеже говореше гладко и дълго и не оставяше събеседника да гъкне, а освен това умееше на място да притисне опонента с авторитетен цитат.

Според неговите възгледи излизаше, че младежта изисква особен подход — деликатно възпитателен. По никакъв начин груб натиск или принуда — опазил бог!

— Младата душа — твърдеше Припасов — е нежна пеперуда. Ако я хванете за крилцата с груба ръка, ще хвърли топа.

Ана Илинична взе да му възразява и каза, че тогава по-добре тя самата да говори с племенника, естествено — не в ресторант.

Припасов се засегна, нацупи се и отвърна:

— За твое сведение, Ана, в нашата редакция, когато трябва да се отхвърли статия на някой млад автор, винаги на мен се възлага да говоря с него... защото аз съм приятел на младите и умея да

разговарям с тях. Понеже младата душа — тя не е дори пеперуда, тя е красива нежна роза. Една невнимателна, студена дума — и листенцата ѝ ще посърнат.

След два часа свакото и племенникът, юноша с капитанска брадичка на руменото си, но вече доста похабено лице, се бяха настанили на една масичка в голям ресторантски салон. На естрадата свиреше умерен оркестър. Металните блюда и сосиери, разнасяни от сервитьорите, излъчваха апетитни миризми. Някакъв посетител го измъкваша вече от салона под мишниците. Най-благоприятна атмосфера за интимен разговор.

— Е, скъпи племеннико, какво ще пиеш? — кокетно изрече приятелят на младите, загледан в листа за напитките.

— Калвадос! — каза Гари Зашчепкин.

Сервитьорът, застанал до масата, кимна с разбиране:

— Едно стъкло „Московская особая“. Като начало, разбирам.

И бързо донесе водката и мезето. Свакото и племенникът гаврътнаха по един местен калвадос, Припасов се взря проникателно в младия Зашчепкин и подхвана разговора.

— Каж ми, Гари, каква цел имаш в живота? — започна той, като енергично човъркаше зъбите си с клечка. — Впрочем този въпрос може да се постави по-иначе: какви са идеалите ти?

Гари Зашчепкин наля по още една чашка на себе си и на Припасов, пръв изпи своята, замези си с Маринова бяла гъбка и каза:

— В момента, свако Льова, откровено казано, нямам идеали, защото нямам постоянен доход. Карам я като онази злочеста козичка, дете, „като припкала из гората, хрупкала на клена листата“! Какви идеали без пари! Нека първо бъда осигурен, както си е редът за един джентълмен... пък после търсете от мен каквито щете идеали!

Припасов се понамръщи. Уф, какъв гаден цинизъм го лъхна от това откровено признание. Обаче нали младата душа е пеперуда, не бива с груби ръце да ѝ пипаш крилата. И приятелят на младите меко отбеляза:

— Ти, приятелче, обръщаш въпроса с краката нагоре, тоест допускаш същата методологическа грешка, за каквато навремето Маркс упреква Хегел. Казваш, че нямаш постоянен доход. Ами иди работи — и ще го имаш! Пред теб са открити всички пътища.

По лицето на Гари Зашчепкин се изписа израз на скука и леко отвращение, сякаш току-що беше пил рициново масло вместо калвадос.

— Свако Льова, тия работи ги слушам всеки ден. Да беше казал нещо по-ново!... Не съм против труда. Но нали във вестниците пише, че работата трябва да ни бъде по душа. Да ни вдъхновява. Какво съм виновен аз, че разните гайки и втулки изобщо не ме вдъхновяват? Да не искате непременно „да кова нещо от желязо“?

— Не е задължително да се хващаш в завод.

— Тогава на село ли ме пращате? — Гари Зашчепкин примижа презрително. — Сред житните простори? Тенкю, свако Льова! Обаче всички тези крави, свине и разни патоци... също не ме вдъхновяват!

Той доближи румената си мутра до лицето на Припасов и му се примоли шепнешком:

— Защо не ме наредите във вашето списание, чичо Льова! По роднински. Не ме интересува какъв ще се вода. Честно казано, сега ми трябва някаква тапия, за да не ме закачат, да не ме тормозят с трудоустрояването. А пък после, като мине вълната, на спокойствие ще си избира с ваша помощ нещо по-подходящо!

„Той просто не ме разбира!“ — ужаси се вътрешно приятелят на младите. Доця му се да наругае този хитър нехранимайко, но нали младата душа е нежна, красива роза, която може да посърне от една-едничка студена дума!

Лев Матвеевич си нагласи очилата, изкашля се и заговори отново. Той говори дълго, красиво, от душа, цитираше класиците и изопачаваше поетите. Опомни се чак когато сервитьорът прибра от масата празното стъкло от калвадос и постави вместо него бутилка скъп кримски портвайн! Припасов учудено погледна сервитьора, но Гари Зашчепкин му заяви:

— Аз го поръчах, свако Льова. Точно сега му е времето да минем на „отлежало опорто“.

И пиха от „отлежалото опорто“.

Припасов остави празната си чаша на масата и продължи:

— Та докъде бях стигнал? А-а! Сетих се! И така, приятелче, ти трябва да разбереш, че щом трудът е превърнал в човек дори някаква си долна маймуна, както блестящо го е доказал Фридрих Енгелс, то...

След „отлежалото опорто“ думите просто сами излитаха от устата му!

Този път Припасов се усети чак когато до масата им се доближи някаква млада госпожица с разпилени по раменете ѝ фъндъци. Беше облечена с много тясна и много къса рокличка, подчертаваща онези детайли от фигурата ѝ, които собственицата им намираше най-привлекателни. Гари Зашчепкин представи Припасов на госпожицата с фъндъците. Стана ясно, че се казвала Мадлен, но можел да ѝ вика и Матрьоша, по желание. Радвала се да завари тук Гари с толкова симпатичния му свако.

Лев Матвеевич галантно я покани да седне при тях. Тя радостно прие.

Видя му се някак неуместно да продължи пред Мадлен-Матрьоша разговора за значението на труда за човека. На бърза ръка довършиха бутилката „опорто“ и Припасов заяви, че няма нищо против разумните развлечения. Мадлен-Матрьоша се съгласи с него: „То само работа не може, редно е човек да си почине в някой ресторант“. Засвири оркестърът и госпожицата с фъндъците покани Лев Матвеевич да танцуват.

По време на танца тя така се притискаше в не дотам подвижния си кавалер, че очилата на Припасов веднага се изпотиха. Той строго попита Мадлен-Матрьоша какви са нейните идеали. Остроумната Мадлен каза: „Какво ми е одеялото ли?“ — изкикоти се и нарече Припасов „палавник“. Припасов се сконфузи, но малко по-бодро завлачи крака по паркета. Когато се върнаха на масата след танците, Лев Матвеевич, както се казва, беше готов. Той хвърляше пламенни погледи към Мадлен-Матрьоша и крещеше като луд, че младата душа била нежна пеперуда и че той, Припасов, нямало да позволи никому да я хваща за крилцата. И за капак повика сервитьора и му поръча бутилка шампанско.

В дванадесет и десет след полунощ Ана Илинична за трети път се обади на сестра си:

— Соня, пак съм аз. Дойде ли си твоето свинче?

— Дойде си!... Аничка, скъпа, той е абсолютно пиян.

— Ами Льова къде е?

— Питам го, той вика: „Не е твоя работа, маман! Затваряй си плювалника!“.

— Повикай го.

— Изключено! Строполи се напреко на леглото и моментално заспа.

Ана Илинична ужасена затвори слушалката. И веднага телефонът иззвъня. Тя конвулсивно притисна слушалката до ухото си — този път обнадеждена.

Непознат равнодушен бас изгъгна монотонно:

— Дом Припасови ли е?

— Да — едва чуто изломоти Ана Илинична.

— Другарката Припасова ли е?

— Да, да! Кой е?

— Обажда се дежурният от изтрезвително номер едно. Утре сутринта елате да си приберете съпруга. Той е тук, така че не се тревожете. Носете и пари — неговите не стигат да си плати обслужването. Лека нощ.

Боже господи, каква ти лека!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.